

CHARLES MICHEL

Portret van een
jeune premier

Olivier Mouton

CHARLES MICHEL

Portret van een
jeune premier

INHOUD

Inleiding	7
1 'CHARLES, DAT IS HELEMAAL ZIJN MOEDER!'	17
Moto & Co	32
2 ALTIJD DE EERSTE	37
Agnosticus en liberaal in hart en nieren	52
3 24 JAAR OUD EN AL MINISTER	59
Waver, zijn domein	87
4 'JIJ WORDT VOORZITTER, CHARLES...'	93
Herwonnen rust in de liefde	111
5 DE 'BURGEROORLOG' IN DE MR	117
Zijn politieke 'ijzeren Wacht'	144
6 EINDELIJK VOORZITTER!	149
Zijn 'spindoctor'	175
7 HET 'VERRAAD' VAN 2014	181
Van de Gaulle tot Merkel	208
8 'IK WORD DE NIEUWE EERSTE MINISTER'	215
Het zuiden, een verhaal van liefde en bezorgdheid	247
9 'VOOR 10.000% EERSTE MINISTER'	253
En morgen?	285

INLEIDING

‘Sorry, ik ruik een beetje naar friet met mayonaise.’ Op 22 december 2014 houdt Charles Michel in de Cercle de Wallonie in Namen een toespraak voor een groep bedrijfsleiders. Wanneer hij op het punt staat het woord te nemen, dringen enkele jonge militanten van LilitS, een groepje revolutionaire, feministische activisten, de zaal binnen. ‘Nee aan de besparingen! Michel buiten!’ Ze kieperen een pak frieten met mayonaise over de jonge liberale eerste minister om al roepend en tierend het sociale drama aan te klagen dat hij zal veroorzaken. Charles Michel verliest er zijn glimlach niet bij en wordt door een agent weggevoerd. ‘Gelukkig heeft hij altijd een reservehemd in de auto liggen’, zegt een van zijn bodyguards.

Charles Michel trekt snel een schoon hemd aan en wanneer hij terug in de zaal komt, geven de Waalse werkgevers hem een staande ovatie. De eerste minister gaat in het offensief: ‘Ik ben trots, ik weet waar we mee bezig zijn en ik neem de verantwoordelijkheid voor het economische beleid van mijn regering.’ De eerste minister speelt eigenlijk een thuismatch en het publiek laat zich gewillig overtuigen door zijn discours: hij wil tegelijkertijd zorgen voor meer rijkdom, meer jobs en meer sociale bescherming. ‘Deze regering zal doen wat de PS in 25 jaar niet heeft gekund’, zegt hij met overtuiging. Het zijn niet alleen de slogans die indruk maken op zijn toehoorders maar ook zijn houding, zijn vastberadenheid en de kalmte die hij uitstraalt.

‘Hij heeft het die dag fantastisch gedaan, ik ken er niet veel die zo kalm gebleven zouden zijn als hij’, zegt mama Martine Michel vol bewondering voor haar zoon. Ze geeft evenwel toe dat haar oordeel

over haar zoon niet altijd even objectief is. ‘Voor mij is het gemakkelijker, ik zou niet geglimlacht hebben, ik zou er flink op geslagen hebben’, roept zijn vader, de vroegere vice-eerste minister van de MR, verontwaardigd uit, nooit verlegen voor wat straffe praat. ‘Wat me vooral verbijstert heeft, is zijn koelbloedigheid toen Laurette Onkelinx haar tirade afstak, nog voor hij zijn regeringsverklaring kon voorlezen.’ ‘Ja, maar dat kon hij verwachten,’ onderbreekt zijn moeder, ‘terwijl hij die frieten niet kon zien aankomen.’

Charles Michel beslist om de anekdote in de media nog wat op te kloppen en stuurt een week later een gehandtekende foto van de aanslag naar het Museum van de Friet in Brussel. Een mooi staaltje van zelfspot. En van het subtiele gebruik van een fait divers om zijn populariteit te doen stijgen, hij die in Vlaanderen beter overkomt dan in Wallonië.

Charles Michel is pas 39 jaar oud wanneer hij op 11 oktober 2014 de eed aflegt als eerste minister. Hij leidt een coalitie die nooit eerder een regering vormde in België: de MR als enige Franstalige partij samen met drie Vlaamse partijen, namelijk de N-VA, de CD&V en Open VLD. De eerste maanden van deze ‘Zweedse’ coalitie verliepen nogal turbulent, van de aankondiging van de eerste sociale maatregelen en de beurtstakingen tot de incidenten met betrekking tot de nationalistische ministers.

‘Ik ben sinds één jaar eerste minister en ik weet dat ik nog heel wat pedagogisch werk voor de boeg heb’, zegt hij vandaag met klem. ‘Maar ik ben ervan overtuigd dat we de juiste richting uit gaan.’ ‘We merken duidelijk dat hij met handen en voeten gebonden is aan de politieke visie van de N-VA’, herhaalt zijn socialistische voorganger Elio Di Rupo, die er de voorkeur aan gegeven heeft om een alliantie aan te gaan met het cdH en het FDF in de Waalse en Brusselse gewestregeringen. ‘De CD&V en de Open VLD ook, overigens.’

In 2015 blijft België politiek verdeeld in twee stukken, met de MR mooi in het midden.

Wie een kaart wil tekenen van de weg die Charles Michel heeft afgelegd, moet niet alleen blijven stilstaan bij die voor ons land historische breuk, maar moet ook de wortels van de Zweedse coalitie bestuderen. Het is immers geen toeval dat uit de ongelooflijke omstandigheden die elkaar na de verkiezingen van 25 mei 2014 zouden opvolgen, een centrumrechts beleid is voortgekomen dat door geen enkele analist werd voorspeld.

De huidige federale coalitie vindt haar oorsprong overigens ook in de geschiedenis van de familie Michel.

Toen hij de Franstalige socialisten na 25 jaar onafgebroken regeringsdeelname in de oppositie drong, heeft deze onverschrokken jonge liberale eerste minister een even sterk gebaar gemaakt als zijn vader in 1999. Samen met Guy Verhofstadt had Louis Michel hetzelfde gedaan met de christendemocratische familie na een even lange periode aan de macht. De toenmalige paars-groene coalitie van liberalen, socialisten en groenen heeft een ethische revolutie teweeggebracht waardoor ons land een voortrekkersrol heeft gespeeld in Europa. De huidige Zweedse coalitie dringt een noodzakelijke sociaal-economische ommekeer op waarvan de gevolgen pas in de toekomst ingeschat zullen kunnen worden.

In beide gevallen doorbreken de betrokkenen taboes en nemen ze verantwoordelijkheid om hun plek in de geschiedenisboeken te veroveren. In dit boek heeft zowel vader als zoon Michel het vaak over de noodzaak om ‘de codes te doorbreken’ of over de gaullistische trekjes van de eerste minister, die in Charles de Gaulle, de Franse generaal en held van de bevrijding, een schoolvoorbeeld zag. Het voorgaande in acht nemend begrijpt men dat de opkomst van de Zweedse coalitie eigenlijk in de sterren geschreven stond. Hun te-

genstanders zijn evenwel niet verslagen. Wanneer ze er terug bovenop zijn, voelen ze een onweerstaanbare noodzaak om tot elke prijs aan de macht te komen: Louis en Charles Michel, zeggen ze, zouden ‘marktkramers’ zijn...

Een gedetailleerde reconstructie van het leven van de eerste minister en zijn woelige politieke carrière, die al vijftien jaar duurt, toont aan dat het huwelijk van drie Vlaamse partijen en de MR het resultaat is van een proces dat zich langzaamaan heeft voltrokken tussen 2004 en 2014, meestal onbewust en soms ook bewust, en dat onvermijdelijk moest leiden tot de breuk tussen de MR en de PS. Aan Franstalige kant is er sprake van een steeds weerkerend verraad tussen liberalen en socialisten. ‘De rode draad doorheen deze periode is het gebrek aan vertrouwen’, zegt Elio Di Rupo. Tussen hemzelf en Charles Michel komt het nooit meer goed, hun band is definitief verbroken. Van het voorakkoord dat voor een notaris-vrijmetselaar getekend was en na de regionale verkiezingen van 2004 verscheurd is, tot de passionele haat die tussen beiden in 2014 is ontstaan, hangt dit verhaal een weinig fraai beeld op van de politieke zeden, maar het werpt wel een nieuwe blik op deze menselijke breuk. Ongetwijfeld een sleutelmoment.

Een ander essentieel element is de langzame toenadering tussen de MR en de N-VA, eerst door tussenkomst van Didier Reynders, zijn rivaal, en daarna meer direct via Charles Michel zelf. En dat reeds sinds 2011. De officiële versie is bekend. Tijdens de kiescampagne in 2014 had hij met grote stelligheid beweerd dat hij nooit een alliantie zou aangaan met de Vlaamse nationalisten. Hij kon zich immers niet inbeelden dat Bart De Wever zijn institutionele programma op zij zou schuiven om op federaal niveau een sociaal-economische en maatschappelijke ommekeer teweeg te brengen. ‘Ik heb me vergist’,

zegt de eerste minister in de lente van 2015 om ten aanzien van de Franstalige publieke opinie zijn bocht te rechtvaardigen.

Die toenadering dateert echter niet van gisteren. Na de beruchte ontmoeting tussen Didier Reynders en Bart De Wever bij Bruneau in februari 2011 hebben de voorzitters van de MR en de N-VA nog samengezeten om een alternatieve meerderheid tot stand te brengen voor de hervorming van de gezinshereniging. Tijdens de kiescampagne in 2014 heeft de latere eerste minister een nauw contact onderhouden met Voka, het Vlaams netwerk van ondernemingen, niet alleen om te weten te komen wat er leeft in Vlaanderen, maar ook om gebruik te maken van zijn invloed – en die is reëel – op de N-VA. Lees in dit boek zeker ook de passages die gewijd zijn aan de langzame toenadering tussen Charles Michel en Bart De Wever, eerst in de kantoren van het kabinet van minister van Begroting Olivier Chastel en daarna in de geheime Brusselse flat van de latere eerste minister, om goed te begrijpen hoe de Zweedse coalitie tot stand is gekomen.

Evenzo is de beslissing om eerste minister te worden niet van het ene moment op het andere genomen, zoals weleens beweerd wordt, tijdens de beruchte nacht begin september 2014, toen de CD&V de voorkeur gaf aan de post van eurocommissaris voor Marianne Thyssen. Dat hij misschien wel eerste minister zou kunnen worden, sluimerde reeds enkele weken eerder in Charles Michel. Eind juli 2014 had hij immers reeds tegen een Franse restauranthouder gezegd: 'Ik ben misschien de toekomstige eerste minister.' En enkele dagen voor de beruchte nacht had hij reeds duidelijk gemaakt aan zijn dichtste bondgenoot, CD&V-voorzitter Wouter Beke, dat als de MR de eerste minister zou leveren, hij dat zou zijn, en niet Didier Reynders, *no way*. De ambitie van deze jonge eerste minister kent geen grenzen.

Wie de gelegenheid krijgt het leven van Charles Michel van dichtbij mee te maken, leert de veerkracht kennen van een koelbloedig poli-

tiek dier dat steeds 'de eerste' is geweest. Hij was het jongste provincieraadslid in Waals-Brabant, het jongste federaal parlementslicd, de jongste minister en de jongste eerste minister, althans sinds die functie zo genoemd wordt. Hij is een superintelligente strateeg, zonder grillen, die bij zijn medestanders eerlijke bewondering oproept. Al zullen die misschien wel een beetje overdrijven.

'Ik weet niet of er veel politici zijn die een situatie zo doeltreffend kunnen analyseren', zegt zijn vriend Olivier Chastel, die nu MR-par-tijvoorzitter is. 'Hij is vaak twee of drie stappen voor op alle anderen. Hij denkt ook steeds na over de gevolgen van de beslissingen die hij neemt, in die mate zelfs dat hij moeite heeft om die beslissingen te nemen. Maar als hij de knoop doorgemaakt heeft, zal hij niet meer van mening veranderen.' 'Het is typisch iemand van zijn generatie', zegt Gwendolyn Rutten, voorzitter van de Open VLD. 'Hij gaat recht op zijn doel af, is concreet, rustig, toegankelijk. Hij is geen protocollaire minister-president, al heeft dat ook zijn charme. Hij loopt niet met zijn gevoelens te koop, hij palavert niet urenlang over zaken die dat niet waard zijn. Hij is heel gestructureerd. Voor mij is dat belangrijk. Wie duidelijk communiceert, zal geen tijd verliezen.'

'In een mum van tijd heeft hij zich de allures van een staatsman aangemeten', zegt MR-minister van Mobiliteit Jacqueline Galant. 'Terwijl dat voor vele anderen jaren vergt. Op donderdag, tijdens het vragenuurtje in het federaal parlement, laat hij zich nooit uit het lood slaan, al hebben we niet de gemakkelijkste oppositie. Tijdens de rege-ringsverklaring vroeg ik me af waar ik terechtgekomen was, zoiets had ik nog nooit meegemaakt en ik ben toch al vijftien jaar volksver-tegenwoordigster. Maar Charles maakt zich nooit druk. Ik sta verstomd over de manier waarop hij met de druk omgaat.'

Zijn zelfverzekerdheid neigt soms naar arrogantie. Na het zo-merfeest van de MR in Pairi Daiza dat begin september 2015 plaats-vond, antwoordt hij aan RTBF-journalist Thomas Gadisseux, die

hem interviewt over de niet zo relevante uitspraken van Bart De Wever: 'Het is mijn job om beslissingen te nemen.' Maar wanneer hij denkt dat de micro uit staat, wijst hij de journalist die hem naar zijn smaak al te vaak over die kwestie ondervraagt, terecht: 'U zou het eens moeten vragen aan...'

Via dit boek maakt de lezer ook kennis met een familie die zich volledig aan de politiek wijdt. Een 'clan', al houden de Michels niet van dat woord. Het is een lange introspectie in de complexe relatie van een vader, Louis Michel, en zijn zoon Charles, die hem ingehaald heeft. 'Een tweeslachtige relatie', verduidelijkt FDF-voorzitter Olivier Maingain, die lange tijd een kartel vormde met de MR. En gelijk heeft hij. Voor Louis Michel is de relatie met zijn zoon een verlengstuk van zichzelf op de politieke scène. Hij maakt als het ware zijn eigen werk af wanneer zijn zoon eerste minister wordt. Hij beweert immers dat hij in 1999 op het punt heeft gestaan om zelf eerste minister te worden.

Louis Michel doet zijn best om niet te laten uitschijnen dat hij zijn zoon aanstuurt, maar hij heeft het steeds over de invloed die hij op Charles heeft gehad. Voor Charles Michel was het tijdens de eerste jaren een uitdaging om zijn eigen weg te banen, zonder complexen. Hij heeft meermaals de vader, op wie hij zo weinig lijkt, moeten 'doodmaken'. Vader Louis kan soms in felle woede uitbarsten of zijn emoties de vrije loop laten, maar zijn zoon is sec, pragmatisch, rationeel. Hij heeft iets Germaans in zijn manier van doen.

'Ik ben zeer behoedzaam, misschien zelfs een beetje té, ik bescherm mezelf voortdurend', verklaart Charles Michel. 'Dit eersteministerschap is een keerpunt in mijn politieke parcours. Ik besef nu dat om iemand te overtuigen het niet volstaat om economische, politieke of sociale argumenten te gebruiken, maar dat je ook de harten van je gesprekspartners dient te veroveren, tonen wie je echt bent.'

Dit boek wil dus een tipje van de sluier oplichten van de minder bekende aspecten van zijn leven en zijn persoonlijkheid. De politiek neemt inderdaad 10.000% van zijn tijd in beslag, tot in het diepste van zijn intieme leven en van zijn vriendschappen. Hij lijkt misschien een gladder persoon, maar deze veertiger heeft een hobbelig parcours afgelegd.

Charles Michel heeft lang met ons gepraat tijdens de redactie van dit boek, zonder voorbehoud. Bij hem thuis in Waver of in de Lambertmont, de ambtswoning van de eerste minister in Brussel, heeft hij de tijd genomen om in alle vertrouwen zijn verhaal te doen, ondanks de onvoorziene sprongen van zijn onmenselijke agenda. Dit boek is geen werk op bestelling, noch een hagiografie. Wij hebben ook gesproken met belangrijke persoonlijkheden van alle politieke strekkingen, Vlamingen en Franstaligen, en zij hebben in een geest van openheid gepraat over het leven van de eerste minister, hun affiniteiten maar ook hun rivaliteiten, hun gevechten en zelfs hun afkeer.

Charles Michel. Portret van een jeune premier is een duik in het leven van een veertiger die de politieke top van zijn land heeft bereikt in ongelooflijke omstandigheden, één jaar nadat hij zijn intrek heeft genomen in de Zestien.

Dit portret is ook een reis naar het diepste van onze collectieve ziel.

Moto & Co

Wanneer hij de middelbare school verlaat, ontstaat een passie die hij aan zijn vader zal doorgeven en die hij vandaag nog steeds beoefent: motorrijden. Naast een partijtje tafelvoetbal en op tijd en stond een barbecue is het een van de weinige hobby's waarvoor hij tijdens zijn hectische politieke leven een beetje tijd kan vrijmaken.

Agnosticus en liberaal in hart en nieren

Tijdens de adolescentie en de studiejaren worden meningen gevormd. Voor Charles Michel is dat een mix van twijfel en diepe overtuiging.

Waver, zijn domein

Charles Michel wordt op Waals niveau verstoten door de PS en binnen zijn eigen partij verstikt door Didier Reynders. Hij richt zijn pijlen dan maar op een ander groot doel: burgemeester worden van de stad die hem in haar midden opgenomen heeft.

Herwonnen rust in de liefde

Na de geboorte van zijn zoon zit Charles Michel op een emotionele rollercoaster, maar hij vindt rust aan de zijde van zijn huidige vriendin Amélie.

Zijn politieke 'ijzeren wacht'

De renaissance binnen de MR versterkt de banden met zijn politieke vrienden. Zijn beste vrienden, aan wie hij alles zegt, zullen hem helpen om de macht te veroveren.

Zijn 'spindoctor'

Als partijvoorzitter is het de eerste bekommernis van Charles Michel om de perceptie van de MR te veranderen. Zijn communicatiecel, geleid door een vroegere RTL-TVI-journalist, zal hem helpen op zijn weg naar de macht.

Van de Gaulle tot Merkel

Charles Michel is altijd geboeid geweest door de Franse politiek, in het bijzonder door het gaullistische model. Vandaag is hij een bewonderaar van de Duitse kanselier Angela Merkel.

Het zuiden, een verhaal van liefde en bezorgdheid

Hij heeft Afrika leren kennen toen hij minister voor Ontwikkelingssamenwerking was. Als premier krijgt hij te maken met de verschrikkingen van een continent dat een kruitvat is geworden. Ook voor zijn eigen federale meerderheid.

1

‘CHARLES, DAT IS HELEMAAL ZIJN MOEDER!’

Charles Michel is een klein kereltje. Hij holt door de bossen tot hij buiten adem is, met lange, krullende haren die wapperen in de wind. Charles Michel is kleiner dan de meesten van zijn tegenstanders, maar dat deert hem niet: in de laatste tien meter van de juniorenwedstrijd van de internationale veldloop van Hannuit steekt hij nog twee of drie concurrenten voorbij. Hij eindigt pijlsnel. Zijn gezicht is rood van de inspanning. Trots als hij is, wil hij zeker niet als laatste over de streep gaan. Hij is bereid om tot het uiterste van zijn krachten te gaan om zichzelf die vernedering te besparen. Zijn sprint is die van een kind dat alleen maar wil slagen. Of liever: dat zeker niet wil verliezen.

Langs de baan moedigt zijn vader hem aan, met luide kreten. En dan, plots, wordt Louis Michel ongerust. ‘Ik dacht bij mezelf: arme jongen’, herinnert hij zich. ‘Hij rende zo snel dat ik bang werd, ik dacht dat hij zou doodgaan. Het is een doorbijter, hè, wilskracht dat die heeft!’ Naast hem staat de mama, Martine Pierre is haar meisjesnaam. Ze is fier op haar jongen, die in haar voetsporen, die van haar vader en van haar neef treedt. Die neef, dat is Gaston Roelants, olympisch kampioen op de 3000 meter steeplechase in 1964 in Tokyo. ‘Die veldloop, dat is in feite een mooie metafoor voor het leven van Charles’, stemt ze nu in. Charles is een kind dat wordt

gedragen door zijn ouders, maar dat, als volwassene, hun stoutste verwachtingen zal overtreffen.

Charles Michel zal overigens niet lang klein blijven. ‘Tot in het 5de-6de leerjaar,’ lacht hij, ‘daarna ben ik heel snel gaan groeien, als een boomstek. Het was gek, ik voelde me fysiek erg vreemd. Ik ben uiteindelijk heel rijzig geworden.’

De huidige eerste minister wordt geboren op 21 december 1975 in Namen. Zijn vader is regent Germaanse talen en werkt als onderwijzer in Jodoigne (Geldenaken). Hij is nog niet begonnen aan de politieke carrière waardoor we hem kennen, maar hij is wel al voorzitter van de plaatselijke jongliberalen. Zijn moeder is huisvrouw. Ze wonen in een kleine huurwoning in Dongelberg, een van de deelgemeenten van Jodoigne, de geboorteplaats (in 1969) van een zekere Marc Wilmots, de toekomstige topvoetballer, huidige trainer van de Rode Duivels en gewezen MR-senator. ‘We woonden in een klein, armoedig huis’, herinnert Louis Michel zich. Hij benadrukt altijd dat hij afkomstig is uit een heel bescheiden milieu. Zijn vader, een metselaar die ook Charles Michel heette, was ‘een en al goedheid’. De man stierf toen hij 54 was. Zijn zoon zat toen nog maar in de retorica. Louis werd al heel jong gezinshoofd. Een selfmade man.

De eerste twee jaren van de kindertijd van de kleine Charles waren zijn ouders vooral bezig met de bouw van hun huidige gezinswoning in Sint-Jans-Geest, een L-vormige, klassieke villa die knusheid en comfort biedt. ‘We hebben nagenoeg alles zelf gedaan’, vertelt zijn vader. ‘De ruwbouw, stukadoren, de isolatie... Zes maanden lang hebben we ons gekrabbd, omdat ik rotswol in bulk had gekocht om geld uit te sparen. Alleen het dak hebben we niet met onze eigen handen gemaakt.’

Het is in dat huis, waar de ouders nog altijd wonen, dat weldra een kleine broer wordt geboren, Mathieu, die later ook zal worden

gebeten door het politieke virus: hij is tegenwoordig voorzitter van het provinciecollege van Waals-Brabant. De geschiedenis van de Michels, dat is die van een familie met macht en netwerken.

‘In mijn herinnering had ik een veilige, beschutte kindertijd’, vertelt Charles Michel. ‘Ik heb het geluk gehad dat mijn ouders mij interesse bijbrachten voor sport, cultuur, literatuur.’ In werkelijkheid werden de twee kinderen van het gezin Michel vertroeteld door hun moeder, die hielp met hun huiswerk, hen aanspoorde om meerdere boeken per week te lezen en voortdurend over alles waakte. ‘Ik ben een eeuwige angsthaas’, geeft ze toe. ‘Ik heb altijd schrik voor van alles, het is overdreven. Ik moest ze altijd zien, zo bang was ik dat er een ongeval zou gebeuren. Ik heb ze misschien wat te veel opgesloten’. Charles is een ideaal kind: gemakkelijk, lief, rustig. Hij bezorgt zijn ouders geen kopzorgen en hij heeft goede cijfers op school. Een droom van een jongen.

In tegenstelling tot zijn jongere broer, die zich algauw laat kennen als een echte clown, blijft de oudste rechtlijnig en onverstoort. ‘Hij is altijd heel ernstig geweest’, constateert zijn mama. ‘Als het journaal werd uitgezonden, keek hij ernaar, helemaal alleen. Terwijl Mathieu van het slag was dat graag naar tekenfilms kijkt.’ De jonge Charles kijkt ook graag naar de afleveringen van *MacGyver*, het feuilleton dat hem leert Zwitserse zakmessen en andere handigheidjes te gebruiken om uitzichtloze situaties op te lossen. Dat zal hem als volwassene goed van pas komen, in het institutionele war-net dat België is.

Het enige gedragskenmerk van Charles dat zijn ouders boos maakt, blijkt bij het sporten. Charles Michel is een intensieve beoefenaar van meerdere sporttakken: atletiek, tennis, paardrijden. ‘Op een tennisterrein wilde ik hoe dan ook winnen’, lacht de eerste minister.

‘Ik haatte het om te verliezen en als dat gebeurde, was ik heel erg boos op mezelf, ik nam het mezelf enorm kwalijk. Ik was in feite een vrij braaf kind, maar ik heb rackets gebroken. Als mijn ouders al eens boos waren op mij, was het op dergelijke momenten. Opgelet: ik was boos op mezelf, nooit op de tegenstander, laat dat duidelijk zijn. Ik was ervan overtuigd dat ik beter kon presteren.’ Hij stopt, denkt even na en voegt er dan aan toe: ‘Die karaktertrek heb ik mischien nog steeds.’

‘Ik kende hem negen maanden voor alle anderen en in mijn buik dacht ik al dat het een sportman zou worden, omdat hij zoveel bevoog’, zegt zijn mama. ‘Wij zijn allebei winners, en ik heb ook veel aan wedstrijden meegedaan, maar ik kankerde niet zo als ik verloor.’ ‘Hij kan soms nogal vervelend zijn als tegenstander, omdat hij niet graag verliest’, geeft zijn vader toe. ‘Als hij in het tennis werd verslagen door zijn moeder, mens, dat was me nogal iets! Hij sakkerde urenlang.’ Hij voegt er schalks aan toe: ‘Ik was zelf ook geen goede verliezer, dat is waar. En ik speelde graag een beetje vals. Hij niet. Tijdens het tennissen riep ik “out” vóór de bal op de grond terecht kwam. En hij werd kwaad: “Hoezo? Hij is helemaal niet out!”’

Anekdoten uit het dagelijkse leven, verteld met oprechte vaderlijke bewondering. ‘Charles had enorm veel talent voor sport’, gaat Louis Michel verder. ‘Ik ben er echt van overtuigd dat hij in meerdere disciplines op een heel hoog niveau had kunnen presteren.’ Het leven besliste er echter anders over: de oudste zoon werd koploper in een andere gevechtssport, de politiek.

Tijdens die kinderjaren begint zijn vader aan een belangrijke politieke carrière. Hij schiet als een pijl omhoog. In 1977 wordt hij scheppen in Jodoigne. Een jaar later is hij verkozen tot Kamerlid. In 1983, als Charles bijna 8 jaar oud is, wordt Louis Michel burgemeester van zijn stad. Parallel daarmee knoopt hij een vertrouwensrelatie

De driejarige Charles Michel. Hij poseert met een sandwich in de hand voor de slagerij van zijn familie van moederskant.

© Rechten voorbehouden

Charles Michel en zijn jongere broer Mathieu, die ook politiek actief is. Hij is bestendig afgevaardigde van de provincie Waals-Brabant.

© Rechten voorbehouden

22 mei 1983. Charles doet zijn eerste communie. Hij poseert met zijn grootouders, met wie hij een sterke band had. Ze vingen hem vaak op tijdens weekends, omdat zijn vader toen zelden thuis was.

© Rechten voorbehouden

Een modelleerling en
de primus van de klas.
© Rechten voorbehouden

Charles danst met een nichtje tijdens een familiefeest.
© Rechten voorbehouden

In 1987 ontvangt Charles Michel het vormsel. Hierboven staat hij op de foto in Jezuskleed, naast zijn broer Mathieu. Hiernaast zie je de broers Michel met moeder Martine en vader Louis.

© Rechten voorbehouden

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Vertaling: Doreen Espeel en Peter Smets

Omslagfoto: © Jef Boes

Omslagontwerp: Studio Lannoo

Vormgeving: Studio Lannoo en Keppie & Keppie

Oorspronkelijk verschenen in het Frans onder de titel

Charles Michel. Le jeune Premier

© Éditions Racine, 2015

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2015, en Olivier Mouton

D/2015/45/570 – ISBN 978 94 014 3254 2 – NUR 740

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever en de auteur hebben hun uiterste best gedaan alle auteursrechthebbenden van de in dit boek afgedrukte beelden op te sporen. Als zij daarin niet zouden geslaagd zijn, dan zal in volgende drukken de eigenaar van het desbetreffende beeldrecht alsnog worden vermeld.